

Griffie

Commissie voor Economische Zaken en Bestuur

Datum commissievergadering	:	-
Document nummer	:	2857220
Behandelend ambtenaar	:	H.J.P.M. van Roermund
Directie/bureau	:	Middelen/ Bureau Informatie Vraag & Aanbod
Nummer commissiestuk	:	EZB-0055
Datum	:	22 november 2011
Bijlagen	:	1

Onderwerp:

Visie iBrabant

Voorstel van GS aan PS:

X Ter kennisneming

X uitvoerende rol

Europa paragraaf

Nee

Opmerkingen van het Presidium/Griffie:

Griffier van Provinciale Staten,
namens deze,

A.J. Brul

Bijlage:

1. Visie iBrabant.

Notitie ten behoeve van: Commissie voor Economische Zaken en Bestuur.

De maatschappij ontwikkelt zich, de provincie ontwikkelt zich en ook de organisatie ontwikkelt zich. Dit document beschrijft de visie van de provincie Noord-Brabant over de gewenste toepassing van informatie, nu en in de toekomst. Het document beschrijft tevens actielijnen die leiden tot een praktische uitwerking van de visie.

De notitie is op verzoek van de Staten opgesteld. GS draagt de uitvoeringsverantwoordelijkheid.

Beoogd effect:

Richting geven aan de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening en het benoemen van concrete actielijnen aan de hand waarvan de visie kan worden verwezenlijkt.

's-Hertogenbosch, 22 november 2011,

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

iBrabant: open en innovatief

"This is a terrible time to be a control freak" – Hillary Clinton, U.S. Secretary of State

Inleiding

Dit is een statement over de visie van de provincie Noord-Brabant op informatisering, op ICT en op een aantal zaken die daarmee samenhangen. Dit statement bouwt voort op de in 2010 ambtelijk geformuleerde I-Visie en is opgebouwd met inbreng vanuit de gehele provinciale organisatie. We proberen in het stuk zoveel mogelijk van buiten naar binnen te denken: we beginnen met een schets van enkele relevante maatschappelijke ontwikkelingen, vervolgens worden die vertaald naar en aangevuld met enkele provinciale trends, waarna de betekenis van die ontwikkelingen voor de ICT van de provincie wordt aangeduid.

Het tweede deel van dit stuk bevat de vertaling van de geformuleerde opvattingen in concrete voornemens en acties. Voor zover het gaat om ICT-acties worden die de komende tijd – samen met een aantal meer operationele acties – bewaakt door het management van de I-kolom.

We hebben niet geprobeerd om compleet te zijn, beknoptheid en het leggen van accenten staan voorop.

Maatschappelijke ontwikkelingen

- ✓ Vanuit de maatschappij is er behoefte aan een *open overheid*. Voor het stimuleren van de kenniseconomie en van innovatie (door bijvoorbeeld open data), maar ook vanwege de bijdrage aan de democratie (openheid & transparantie) en het verbeteren van de publieke dienstverlening door het betrekken van burgers (cocreatie/burgerparticipatie);
- ✓ De digitale agenda van Nederland richt zich op 'ICT voor innovatie en economische groei' door 'meer ruimte voor ondernemers om slimmer te werken, over een snelle en open infrastructuur (breedband), die met vertrouwen kan worden gebruikt (digitale veiligheid en e-privacy) en waarop men met kennis werkt (e-vaardigheden van mensen)';
- ✓ De digitale stedenagenda richt zich op het innovatief aanpakken van maatschappelijke vraagstukken op lokaal niveau via de mogelijkheden die ICT en supersnel internet bieden (bv de aanleg van breedband provinciebreed);
- ✓ Specifiek voor ICT is een belangrijke ontwikkeling de beweging richting *cloud computing* (diensten die via internet worden aangeboden). Ook van belang zijn de landelijke afspraken (ook in IPO-verband) met betrekking tot gebruik van open source (vrij toegankelijke) software en open standaarden. Los hiervan is er de trend om te komen tot plaats-, tijd- en apparaat-onafhankelijk werken.

Provinciale ontwikkelingen

- ✓ Het provinciale informatiseringsbeleid is ondersteunend aan de provinciale ambities op het gebied van de implementatie van de *digitale agenda van Europa* en de daarvan afgeleide *digitale agenda van Nederland* en de *digitale stedenagenda*.
- ✓ De provincie heeft een grote hoeveelheid data waarmee bedrijfsleven of partners interessante ontwikkelingen tot stand kunnen brengen en de economie kunnen ondersteunen. Om dit optimaal mogelijk te maken zorgt de provincie voor goede toegankelijkheid en beschikbaarheid van die data en bevordert de provincie dat andere beheerders van data dat ook doen. Wij onderschrijven dus de noodzaak van *open data*.
- ✓ De provincie wil een open en transparante organisatie zijn. Met dat voor ogen worden de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van de organisatie zo ingericht dat elke partner van de provincie binnen korte tijd met de juiste persoon bij de provincie in verbinding kan komen. Hierbij hoort ook het uitgangspunt van "*Alle informatie is openbaar, tenzij...*"
- ✓ De provincie wil een betrouwbare organisatie zijn. Daarom wordt er bij de aanschaf en implementatie van ICT-systemen nadrukkelijk rekening gehouden met duurzame digitale toegankelijkheid. De informatiebeveiliging wordt erop gericht om een omgeving te creëren waarin burgers, bedrijven en overheden met vertrouwen kunnen genieten van veiligheid, integriteit en beschikbaarheid van gegevens.

Organisatieontwikkelingen

- ✓ Bij keuzes m.b.t. ICT wordt eerst bekeken wat de verwachtingen zijn van buiten de organisatie en wordt vanuit die waarneming bepaald wat de interne keuzes moeten zijn. De *organisatieontwikkeling* en de *Agenda van Brabant* vormen hiervoor belangrijke indicaties. ICT denkt mee om de uitvoering slimmer te maken. ICT begint bij nadenken over benodigde kennis en informatie, vertaalt die behoefte in diensten en levert systemen en technische voorzieningen waarop die systemen kunnen draaien. Dat is de volgorde!
- ✓ Om samenwerking en uitwisseling mogelijk te maken wordt aangesloten bij wat elders ontwikkeld is en maken we gebruik van *open standaarden*, en waar mogelijk *open source*. Om efficiënt te werken maken we slim gebruik van ontwikkelingen en kennis en ervaring die ook zichtbaar zijn bij andere overheidsorganisaties. We zijn in die zin *volger* en geen *voorloper*, maar wel een *actieve* volger. ICT faciliteert de samenwerking binnen het provinciehuis en met partners buiten het provinciehuis en ICT maakt het mogelijk dat kennis & informatie van de provincie beschikbaar zijn voor de Brabantse samenleving en voor medewerkers van de provincie.

- ✓ Dit betekent ook dat de provincie niet alleen aansluit bij wat elders is ontwikkeld maar ook dat zij hergebruik van reeds ontwikkelde zaken stimuleert. Om hergebruik te stimuleren kijken wij altijd eerst of wat wij willen niet al bij andere overheden, zoals Rijk en gemeenten ontwikkeld is. Hierbij sluiten wij zoveel mogelijk aan bij landelijke initiatieven en programma's;
- ✓ Om slim en efficiënt te werken moeten we niet alleen de kennis en kunde binnen onze organisatie beter ontsluiten maar maken we ook gebruik van kennis en ervaring binnen de (Brabantse) samenleving. *Integrale samenwerking en co-creatie* zowel intern als extern spelen hierbij een belangrijke rol.
- ✓ De provincie wil een moderne organisatie zijn waar ook jonge mensen graag willen werken. Bij de inrichting van de organisatie wordt daarmee doelbewust rekening gehouden. Vanuit de ICT worden medewerkers gefaciliteerd om te werken zoals zij dat prettig vinden. Hierbij volgt de provincie zo goed mogelijk de markt van nieuwe voorzieningen, maar zetten we wel in op duurzame – en dus in de praktijk bewezen – oplossingen. Door voor *proven technology* te kiezen kunnen de kosten gemakkelijker beheersbaar worden gehouden. Voorzieningen voor medewerkers worden een zaak van de medewerker zelf (Bring Your Own). Binnen redelijke grenzen zorgt elke medewerker zelf voor de elektronica die zij of hij gebruiken wil, de provincie zorgt ervoor dat die elektronica op een betrouwbare manier kan communiceren met de provinciale applicaties. Er zal dus meer nadruk komen te liggen op toegankelijkheid en niet op middelen. De bedrijfsapplicaties worden apparaat onafhankelijk aangeboden. Over de financiële aspecten maken we afspraken met de Ondernemingsraad en met de fiscus.
- ✓ Bereikbaarheid is ook buiten kantooruren van belang. Om ook buiten kantooruren goed bereikbaar te zijn, zijn aanvullende technische voorzieningen nodig. De organisatorische gevolgen kunnen fors zijn, daaraan zal veel aandacht moeten worden besteed, waarbij een doelmatig serviceniveau wordt nagestreefd.
- ✓ ICT is faciliterend aan de doelstellingen van het programma Organisatie Ontwikkeling. Onze systemen worden zo ingericht dat optimaal wordt bijgedragen aan de doelstellingen op het gebied van de organisatieontwikkeling. Dit kan concreet door systemen door middel van de vragen die het programma stelt te laten bijdragen aan het "gedrag" van medewerkers en organisatie, bijvoorbeeld als het gaat om het nakomen van en om het vasthouden aan gemaakte afspraken.
- ✓ Systemen moeten worden ontwikkeld vanuit de behoefte aan functionaliteit c.q. ondersteuning van de gebruiker. Gebruiksvriendelijkheid moet ervoor zorgen dat de systemen op de juiste manier worden gebruikt en ondersteunend zijn aan de medewerker. Hierbij nemen we een *intuïtieve* werkwijze als uitgangspunt.
- ✓ Het huidige niveau van ondersteuning door het Dienstenplein handhaven we, waarbij we rekening houden met toekomstige ontwikkelingen op het vlak van *Bring Your Own*.

Actielijnen

Op de vorige pagina's hebben we onze ambities beschreven. Om die waar te kunnen maken moeten de keuzes worden uitgewerkt in *scenario's*. Hierbij komt aan de orde welke scope we willen (dik of dun qua uitvoering), welk tempo (wat doen we wanneer) en wat voor budget we er voor nodig hebben. Wij zien op dit moment de volgende acties:

1. Open Overheid

De principes van Open Overheid (openheid/transparantie, open data, beleidsontwikkeling middels burgerparticipatie en co-creatie, samenwerking in netwerken) zullen moeten worden geïntegreerd in de beleidsplannen van iedere directie. ICT is hierbij faciliterend en ondersteunend.

Opdrachtgever: Erik van Merrienboer
Opdrachtnemer: Monique Roosen, Erik Dietvorst, Martin Noordzij
(Korte termijn) activiteiten: - Onderzoek Open Data initiatieven op vlak van Openbaar Vervoer en e-health. - Eind 2011 staan in ieder geval de 80 belangrijkste provinciale geografische databronnen (www.provinciaalgeoregister.nl) ontsloten via oa. www.brabant.nl. - E-participatie t.b.v. beleidsvorming wordt breed binnen de organisatie gedeeld, met als dé voorbeelden: jeugdzorg.pleio.nl; slimmezorg.pleio.nl; economische agenda op linkedin - Inzet Sociale Media om contact te leggen tussen maatschappij en bestuur - Bewustwording slim en efficiënt samenwerken in netwerken

2. Samenwerking met andere (overheids)organisaties

De Agenda van Brabant omvat de ambitie om een topregio te zijn m.b.t. kennis en innovatie. Die ambitie vergt van de provincie een prominente rol als het gaat om het organiseren en faciliteren van de ontwikkeling en uitwisseling van kennis en het faciliteren van samenwerking binnen de vier "O's": de provincie zal daarvoor een voor de beoogde partners interessant platform voor samenwerking en kennisdeling inrichten.

Opdrachtgever: Peter Hordijk
Opdrachtnemer: Jacco Peter Hooiveld, Monique Roosen, Erik Dietvorst
(Korte termijn) activiteiten: - samenwerkingsverband met de Waterschappen. - Platform eBrabant: (1) kennis/infodeling en samenwerking mbt interne ICT aspecten; (2) hoe ICT slim in te zetten om van Brabant 'n topregio te maken (kennis en innovatie) - Met Progideon wordt interprovinciaal samengewerkt om te voldoen aan wettelijke verplichtingen, zoals INSPIRE. 2012 wordt een oogstjaar door de gezamenlijk ontwikkelde basisvoorzieningen in gebruik te nemen.

3. Up-to-date architectuur

Daarnaast zullen we er zorg voor moeten dragen dat de informatiearchitectuur voorbereid is op de geschetste ambities. Wat betekenen de ambities voor onze processen, systemen en technische infrastructuur? Up-to-date architectuur is cruciaal

in organisaties waar het verwerken van informatie centraal staat, zo ook voor Provincie Noord-Brabant:

- ✓ Gegevens worden gezien als een productiefactor en als zodanig gemanaged;
- ✓ Gegevens worden qua verantwoording voor kwaliteit ondergebracht bij een directie (gegevenseigenaarschap);
- ✓ De principes van data management worden ondergebracht in de I-kolom.

Bij het efficiënt en effectief inrichten van de informatievoorziening hebben we te maken met een spanningsveld tussen snelheid en samenhang. Het snelheidsaspect staat voor het snel kunnen inspelen op wensen en daarvoor ICT-middelen te ontwikkelen. Het samenhangaspect staat voor het ontwikkelen van ICT-middelen op een wijze dat het applicatielandschap flexibel is, makkelijk aan te passen is, weinig beheerinspanningen kent en transparant is. Een degelijke, robuuste en weloverwogen informatiebeveiliging geldt daarbij als uitgangspunt.

Opdrachtgever: Peter Hordijk
Opdrachtnemer: Arie van Nistelrooij
(Korte termijn) activiteiten: SOLL architectuur gereed eind 2011 (gebaseerd op uitgangspunten Agenda van Brabant en Organisatie Ontwikkeling)

4. Afbouw applicatielandschap

Het aantal applicaties dient teruggebracht te worden tot een bruikbare en beheersbare set van informatiesystemen. Vermeden moet worden dat er verschillende informatiesystemen zijn voor dezelfde functies. Zo zal er gestreefd worden naar één besturingssysteem in plaats van (de huidige) drie. Dit actiepunt wordt uitgevoerd in samenspraak met gebruikers(groepen), uitvoering in 2012.

Opdrachtgever: Peter Hordijk
Opdrachtnemer: Cathy Noordergraaf
(Korte termijn) activiteiten: Bestaande pakket aan applicaties wordt systematisch doorgelicht, waar mogelijk vindt sanering plaats.

5. ICT vaste lasten

Voor de vaste kosten (technisch beheer ICT, telefonie, dataverkeer, energie, etc.) wordt gezocht naar een niveau dat past bij de organisatie die we in 2015 willen zijn, met een kleinere omvang en met een nieuwe kantooromgeving die goed is voorbereid op een toekomst met tijd- en plaatsonafhankelijk werken.

Opdrachtgever: Peter Hordijk
Opdrachtnemer: Werner Toebe (hardware)
(Korte termijn) activiteiten: Serverpark gereed en voorbereid op de toekomst (tijd- en plaatsonafhankelijk werken/ontsluiting mail/agenda op smartphones mogelijk voor iedereen). Verplaatsing naar bunker met het oog op technische, energetische en veiligheidsredenen.

6. Relatie met renovatie

In 2013 worden de kantoren in het provinciehuis gerenoveerd. Die renovatie biedt een perfecte kans om op het punt van ICT voorzieningen het been weer helemaal bij te trekken, inclusief zaken als telefonie etc, we kunnen bijvoorbeeld kiezen voor "ALL IP" (dus ook telefonie via internet). Dit stelt de provincie in staat om de bedrijfsprocessen rondom klantcontacten te verbeteren en de mobiliteit van medewerkers te verhogen. In samenhang met het vorige actiepunt (vaste lasten) is geconstateerd dat de budgettaire ruimte in 2012 en 2013 naar het zich laat aanzien voldoende is om de diverse voornemens te realiseren. Voor de jaren daarna zijn forse bezuinigingen afgesproken, indien noodzakelijk zullen de effecten daarvan nader in beeld worden gebracht.

Opdrachtgever: Noud Derks en Wil Ummels
Opdrachtnemer: Martin Kuijl, Werner Toeke
(Korte termijn) activiteiten: - Nu al werkt draadloos internet (wifi) op de begane grond, 1e verdieping en in de nieuwbouw. In de eerste helft van 2012 zal ook de toren worden voorzien van draadloos internet. - Inbreng ICT-aspecten in renovatieplan

7. Bring Your Own (BYO)

We zien een verschuiving van door de provincie aangeboden middelen naar *Bring Your Own*. Voor ICT betekent dit dat toegang tot systemen onafhankelijk van het type apparaat moet worden gefaciliteerd, zodat medewerkers hun eigen apparatuur kunnen gebruiken. Daarnaast moeten er afspraken worden gemaakt over vergoedingen voor zakelijk gebruik van deze middelen en over ondersteuning. Een voorstel wordt nog dit jaar met DR, OR en fiscus besproken.

Opdrachtgever: Peter Hordijk
Opdrachtnemer: Hugo van Roermund
(korte termijn) activiteiten: - In november 2011 ligt een voorstel voor Bring Your Own Phone voor aan de OR. Voorzien is een start van de regeling in februari 2012. Transitie Jeugdzorg fungeert als pilot.

8. Professionaliseringsstrategie

De professionaliseringsstrategie is gericht op het laten aansluiten van het aanbod van gespecialiseerd ICT-personeel op de vraag van de organisatie. Wat moet de kerncompetentie van de bureaus bij ICT zijn en welke expertise gaan we inhuren?

Om professioneel te kunnen werken in een moderne kantooromgeving wordt ook het digitaal werken verder ontwikkeld. Vanaf 2012 wordt het documentaire proces verder geïntegreerd met de primaire werkprocessen van de bureaus. Daarnaast worden de mogelijkheden tot verdere reductie van papier onderzocht in relatie tot tijd- en plaatsonafhankelijk werken.

Verder wordt onderzocht of en hoe de ondersteunende processen digitaal kunnen worden gefaciliteerd.

Opdrachtgever: Tom Schulpen
Opdrachtnemer: Peter Hordijk, Tom Reijnders
(korte termijn) activiteiten: - In samenwerking met TUE wordt verhouding interne en ingehuurd capaciteit doorgelicht. - Evaluatie pilot iDOCS wordt in 2011 afgerond. - Met de leverancier van CORSA wordt de ontwikkeling onderzocht van een app voor het in CORSA accorderen op een iPad.

9. Grip en regie vanuit de I-kolom

Om grip te behouden op het aantal projecten en om de samenhang tussen de projecten te bewaken beoordeelt het IKT ("Informatie Kern Team") de wenselijkheid en de financiële haalbaarheid van elk project. Dit zal een reductie van het aantal projecten tot gevolg hebben, alsmede de sturing vergroten:

- ✓ Elk projectvoorstel gaat langs het IKT en volgt de IKT-processen;
- ✓ Projectvoorstellen worden niet alleen beoordeeld op beschikbaarheid van resources, financiële baten, en beperking van risico's, maar ook op de inhoudelijke bijdrage aan de informatievoorziening van de provincie.

Opdrachtgever: Peter Hordijk
Opdrachtnemer: Rob Hootsmans

10. Uitwerking van de digitale agenda

In de uitwerking hiervan moet gekeken worden naar wat we als provincie nu wel en niet doen en hoe we de interne ICT-praktijk hierop afstemmen. Rapportage aan de directieraad in oktober 2011.

(korte termijn) activiteiten: De onderwerpen breedband (E&M) en slimme zorg (SCO) zijn belangrijke componenten van de digitale agenda. Momenteel neemt directie E&M de lead om eerst op bestuurlijk nivo e.e.a te bespreken. Aan de hand daarvan zal er worden bepaald in welke mate ze capaciteit kunnen gaan vrijmaken. Tot die tijd fungeren Erik van Merrienboer en Irene Lammers (E&M) als aanspreekpunten.
